

KAAVOITUSOHJELMA

- " Gamvikin, Tanan, Berlevågin ja Båtsfjordin rantavyöhykesuunnitelma"

NAMSOS: Verftsgata 11, PB.224, 7801 Namsos
VERDAL: Neptunveien 6, 7652 Verdal
TRONDHEIM: Kjøpmannsgata 11, 7013 Trondheim
74 21 65 65 | arcon@arcon.no | www.arcon.no
Järjestönro: NO 963 028 644 ALV

HANKKEEN KUVAUS	
Suunnitelman nimi	RANNIKKOALUEET GAMVIKIn, TANAn, BÅTSFJORDIN JA BERLEVÅGIn RANNIKKOVYÖHYKESUUNNITELMA
Arkistointitunnus	
Suunnitelman tunnus	
Tarkoitus / tarkoitus	Antaa suuntaviivat merialueiden tulevalle käytölle ja suojelulle ja antaa merisuuntautuneelle teollisuudelle mahdollisuus saada lisäarvoa ja lisätä kestäväää kehitystä
Suunnitelman raja	Merialueen kaavoitus Gamvikin, Tanan, Berlevågin ja Båtsfjordin kunnissa rantaviivasta 1 merimailin päähän peruslinjasta mitattuna
Yhteenveto	Rannikkoalueen alueosasuunnitelma on kunnan tärkein yleiskaava-asiakirja. Rantavyöhykekaavan tarkoituksena on luoda yhtenäinen kehityssuunta, joka tarjoaa pitkäjänteistä perspektiiviä ja ennustettavuutta merialueiden politiikassa ja maankäytössä. Tämä suunnitteluohjelma muodostaa puitteet suunnitteluprosessille ja toimii välineenä suunnittelutyön ennustettavuuden luomisessa selittämällä taustaa, organisaatiota, suunnittelualueita ja tarkoitusta. Miten suunnitteluprosessi on tarkoitus toteuttaa, mitä tutkimustarpeita (seurausarviointi sekä riski- ja haavoittuvuusanalyysi) suunnittelutyö tuo mukanaan, sekä osallistumisen eteneminen ja järjestelyt.
Edistymissuunnitelma	Kaavoitusohjelman päättäminen 1.04.24 mennessä Kaavoitusehdotuksen valmistelu helmi-joulukuu 2024 Suunnitelman kuuleminen ja itsehyväksyntä vuoden 2025 2. vuosineljänneksen aikana.
Organisaatio	Työ järjestetään kuntien välisenä suunnitteluyhteistyönä. Kuntien välinen suunnittelukomitea koostuu yhdestä edustajasta ja varajäsenestä kustakin kunnasta, ja se on valtuutettu toteuttamaan suunnittelutyötä yksittäisten osallistuvien kuntien päätöksillä. Yhdessä Tromsin ja Finnmarkin läänin kunnan kanssa työtä johtaa suunnittelukonsultti Arcon prosjekt AS, joka allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti osallistuu hyvien suunnitteluratkaisujen aikaansaamiseen ja toimittaa suunnitteluehdotuksia (suunnitteluaineistoa) poliittista alkukäsittelyä ja kuulemista varten. Arcon prosjekt AS on myös valittu avustamaan kuntia mahdollisten vastalauseiden käsittelyssä. Kuntien valtuuston on yksittäisissä kunnissa hyväksyttävä lopullinen kaavoitusohjelma, ks. Kohta 4-1, ilmoitus aloittamisesta, ks. § 11-12, kaavoitusehdotusten kuuleminen vrt. § 11-14 ja lopullisen suunnitelman hyväksyminen vrt. pbl. Osat 11-15.

Sisältö

1. Johdanto.....	4
2. Kaavoitustyön tavoite.....	5
3. Suunnittelutyön ohjeet ja lähtökohdat.....	5
3.1 Kaavoituksen rajaaminen	6
3.2 Meren ja vesistöjen käyttö ja suojele.....	7
3.3 Valtion kaavoitusohjeet.....	7
3.4 Alueelliset suuntaviivat	9
3.5 Kunnalliset suunnitelmat ja päätökset	9
3.6 Oikeusperusta	9
4. Organisaatio	10
4.1 Hankkeen omistaja ja kuntien välinen suunnittelutoimikunta	10
4.2 Projektin johtoryhmä.....	10
4.3 Työryhmä.....	11
5. Suunnitteluprosessi	11
5.1 Päävaiheet.....	11
5.2 Osallistuminen	12
5.3 Vaikutusten arviointi (Konsekvensutredning, KU)	13
5.4 Riski- ja haavoittuvuusanalyysi (ROS)	15
5.5 Edistyminen	16
6. Painopistealueet ja tietopohja.....	17
6.1 Tietopohja.....	17
6.2 Merenkulun peruskartta.....	19
7. Arviointiin ja päätöksentekoon liittyvä teema	19
7.1 Biologinen monimuotoisuus.....	19
7.2 Kalastus	20
7.3 Vesiviljely	20
7.4 Kulttuurimonumentit ja ympäristö	21
7.5 Saastuminen.....	21
7.6 Liikenne ja infrastruktuuri.....	21
7.7 Ulkoilu ja matkustelu.....	22
8. Kuulemisvastaukset kaavoitusohjelmaan ja kaavaehdotuksiin	22

1. Johdanto

Merialueet ovat yhteinen resurssi, josta on tullut yhä useammin erilaisten intressien areena. Vesiviljely, kalastus ja matkailu ovat perinteisiä aloja, jotka luovat sekä monia työpaikkoja että suuria heijastusvaikutuksia merellä/merellä tapahtuvaan tai meren läheiseen toimintaan. Viime aikoina vihreä muutos ja uusien energialähteiden tarve tuuliturbiinien, aurinkokennovoimaloiden ja offshore-aaltovoimaloiden muodossa ovat myös lisänneet painetta rannikkoalueelle. Rannikko- ja rantavyöhyke on tärkeä myös paikallisten asukkaiden ja vierailijoiden vapaa-ajan ja virkistysalueena.

Tromssassa ja Finnmarkissa on hyvät mahdollisuudet kalatalous- ja vesiviljelyteollisuuden edelleen kehittämiseen. Samaan aikaan kilpailu alueen rannikko- ja merialueiden käytöstä kiristyy. Tietoisuus ympäristön ja teollisuuden keskinäisestä vaikutuksesta ja siitä, miten eri teollisuudenalat vaikuttavat toisiinsa, on lisääntynyt. Siksi alueiden tehokas ja kestävä käyttö on tärkeää.

Aluesuunnittelu on politiikkaa ja kunnat ovat kaavoitusviranomaisia. Meren kaavoitussuunnitelma on kokonaisvaltainen suunnitelma, jossa paikallisdemokratia määrittelee merialueiden käytön ja suojelun pääpiirteet. On tärkeää huomioda, että kaavoitus- ja rakennuslain 3-1 §:n 3 momentissa selvennetään, että kokonaistason suunnittelun tulee perustua taloudellisiin ja muihin resursseihin liittyviin toteuttamisen edellytyksiin, eikä se saa olla tarpeellista laajempi. Suunnittelu tulee muotoilla siten, että sisällöllä ja suunnitteluprosessilla on olemassa olevien tarpeiden sekä kuntien resurssien suunnittelun ja toteutuksen resurssien perusteella hallittavissa oleva laajuus. Turhat yksityiskohdat tällä suunnittelutasolla lisäävät helposti konfliktien määrää ja heikentävät mahdollisuuksia asettaa pääprioriteettia, pitkän aikavälin strategioita ja valintoja tarpeellisista ja lyhyemmän aikavälin muutos- ja toteutustarpeista.

Hallitus odottaa myös rannikkovyöhykkeen kattavampaa suunnittelua "Arvioimalla maa-alueen tarvetta alueellisesta näkökulmasta" ja rohkaisee lisäämään kuntien välisen yhteistyön käyttöä silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon paikalliset vuonojärjestelmät tai merialueet, joissa erilaisia toimintoja ja erilaiset toimenpiteet ovat vuorovaikutuksessa. Kokonaisvaltaisella ja tietopohjaisella suunnittelulla laajemmilla alueilla vältetään suuremmissa määrin se, että yhden kunnan merialuepäätöksellä on negatiivinen vaikutus lähikuntiin. Yhteinen suunnitteluprosessi keventää myös yksittäisen kunnan työtaakkaa, lisää yhteistyötä ja asiantuntemusta sekä mahdollistaa yhtenäisemmän hallintokäytännön. Gamvik, Tana, Båtsfjord ja Berlevåg ovat näin ollen päättäneet tehdä yhteistyötä uuden yhteisen rannikkoaluesuunnitelman laatimiseksi.

Kunnanvaltuustoilla on oikeus ja velvollisuus suunnitella vesiviljelyn lokalisointia kunnallisilla kaavoitussuunnitelmilla meressä. Kuntien päätökset eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa kansallisten ja/tai merkittävien alueellisten etujen kanssa. On myös tärkeää tehdä ero kokonaissuunnitelman ja tapauksenhallinnan välillä. Jos kunnat varaavat maata vesiviljelyyn, se tarkoittaa, että on mahdollista hakea vesiviljelytoiminnan perustamista. Tämän jälkeen kuusi valtion erikoisviranomaisista käsittelee vesiviljelylain mukaisia toimenpiteitä koskevia hakemuksia.

Yleissääntönä on, että yhteisissä rannikkoaluesuunnitelmissa tulisi tunnistaa ja turvata alueet, joilla on erityisiä ominaisuuksia, erityisesti tärkeitä ympäristöjä ja haavoittuvia lajeja. Muille merialueille se tulisi suunnitella mahdollisimman laajasti monikäyttöisinä, joissa vesiviljely voidaan ottaa mukaan, kun kalastuksen, vesiviljelyn, matkailun ja muun aktiivisen merialueiden käytön välillä on mahdollista löytää hyvä rinnakkaiselo. Vesiviljely on myös osa monikäyttötavoitetta monilla alueilla, mutta lohien ja taimenen vesiviljely ei ole sallittua.

Suunnitteluohjelman tulee muodostaa puitteet kaavoitusprosessille ja toimia välineenä, jolla luodaan kaavoitustyön ennustettavuutta selittämällä tausta, organisaatio, suunnitteluala ja tarkoitus. Miten kaavoitusprosessi on tarkoitettu toteuttaa, mitä tutkimustarpeita (vaikutusten arviointi ja riski- ja haavoittuvuusanalyysi) kaavoitustyö tuo mukanaan, sekä eteneminen ja osallistumisen järjestelyt. Kaavoituslautakunta hyväksyy ehdotukset kaavoitusohjelmaksi ennen aloittamisen julkistamista, ja kaavoitusohjelma asetetaan kuultavaksi vähintään kuudeksi viikoksi. Lopullinen kaavoitusohjelma tulee palautteiden ja kommenttien käsittelyn jälkeen hyväksyä osallistuvien kuntien yksittäisissä kunnanvaltuustoissa.

2. Kaavoitustyön tavoite

Kaavoitusalueen merialueille tulee laatia kuntayhtymäsuunnitelma kaudelle 2025-2035. Myös vaikutusten arviointi (KU) ja riski- ja haavoittuvuusanalyysi (ROS) on tehtävä voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Kaava on laadittava lain 11 §:n mukaisesti, ja se on järjestettävä kaavoitus- ja rakennuslain § 9:n mukaisesti. Tärkeää on huomauttaa, että suunnittelutyön ei tule johtaa "ylikuntakaavaan", vaan useiden muodollisesti itsenäisten ja oikeudellisesti sitovien kuntien osasuunnitelmien kokoamiseen. Jälkimmäinen edellyttää näin ollen, että kukin yksittäinen kunta hyväksyy oman osan alueesta ja että tämä osa tulee oikeudellisesti sovellettavaksi yksittäisen kunnan merialueeseen. vrt. kaavoitus- ja rakennuslain § 9-3.

Hankkeen tulostavoitteet:

- Laaditaan kaavoitusalueelle sovittu rannikkoalueita koskeva kaavoitus, jolla varmistetaan sekä kunnille että viranomaisille pitkäaikainen ja ennakoitavissa oleva hallinnointiasiakirja, joka edistää merialueiden jatkokehitystä kestävällä tavalla.
- Toimitus koostuu yhteisestä kaavoituskuvauksesta (mukaan lukien YVA ja ROS), yhteisistä kaavamääräyksistä ja kuntakohtaisista kaavoituskartoista.
- Kunkin kunnanvaltuuston on hyväksyttävä oma osuutensa suunnitelmasta yksittäisenä kunnan osayleiskaavana.

Sen lisäksi, että suunnitelmassa otetaan huomioon toivottu paikallinen, alueellinen ja valtakunnallinen maankäyttöpolitiikka, Loppan kunta haluaa suunnitelman edistävän seuraavien vaikutustavoitteiden saavuttamista:

- Alueen merialueiden käyttöä ja suojelua koskevat poliittiset valinnat, jotka edistävät kestävä alueen (kaavoitusalueen) tavoitteen saavuttamista
- Lisääntyvän arvonluonnin tulee olla tietopohjaista, luonnon sietorajojen sisällä ja luoda pohja kuntien pitkän aikavälin positiiviselle sosiaaliselle kehitykselle tulevien sukupolvien, kansanterveyden, asumisen ja elinkeinoelämän kehittämisen osalta.
- Eri käyttäjäryhmien välisten ristiriitojen vähentäminen ja ennustettavuuden tarjoaminen kunnille, yrityksille ja väestölle
- Viranomaisille, kunnille, yrityksille ja väestölle on annettava ennustettavat puitteet.
- Merialueiden maankäyttöä on arvioitava myös maatyöllisyyttä silmällä pitäen
- Asiantuntemusta rannikkovyöhykkeen maankäytöstä lisätään ja tapausten hallintaa tehotetaan

3. Suunnittelutyön ohjeet ja lähtökohdat

Valtakunnalliset alue- ja kuntasuunnittelun odotukset (2019-2023) asettavat suuntaviivat meren aluesuunnittelulle. Valtakunnalliset odotukset laaditaan neljän vuoden välein, ja ne antavat yleiskatsauksen tavoitteista, tehtävistä ja intresseistä, joita hallitus odottaa lääninvaltuuston ja kuntien painottavan erityisesti tulevien vuosien suunnittelussa.

Tässä yhteydessä olennaisia ovat kalatalouden ja vesiviljelyn resurssilähtöisen liiketoiminnan kehittämiseen liittyvät suuntaviivat, joissa todetaan, että Norjan tulee olla johtava merivaltio, ja että merilähtöinen arvonluonti on tärkeää työllisyyden kannalta koko rannikolla. Jatkokasvun mahdollisuudet ovat suuret, ja hallitus haluaa auttaa tämän toteuttamisessa. Samaan aikaan rannikkomerialueet ovat tärkeitä monille, mikä joskus aiheuttaa eturistiriitoja. Tämä koskee kaupallista toimintaa, liikennettä, ennaltaehkäisy- ja valmiustoimenpiteitä, puolustusta, virkistystä, ulkoilua, luontoa, maisemaa ja kulttuuriperintöä. Merialueiden käyttö on lisääntynyt, ja tarvitaan parempia

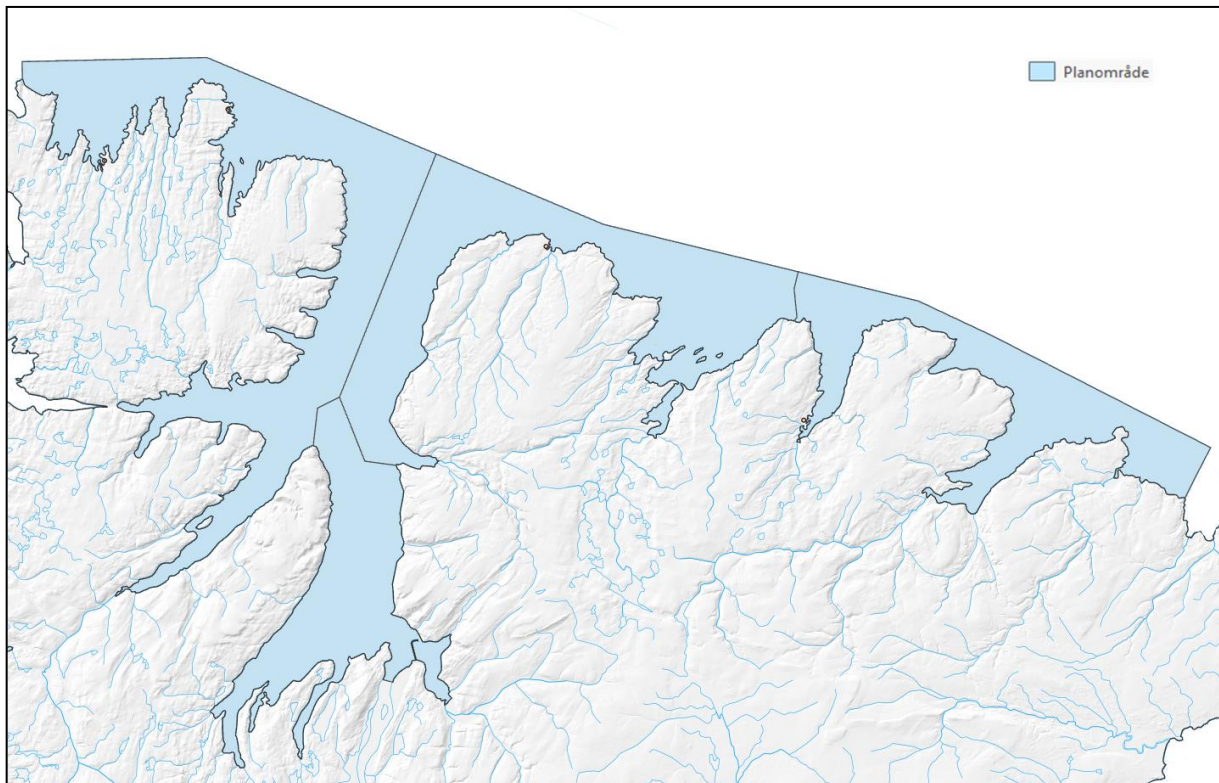
aluekaavoja alueellisesti ja kuntavälisesti. Hallitus korostaa, että kaavoitustyön avulla koordinoidaan viranomaisia ja lainsäädäntöä. Uusi tieto ja digitaaliset työkalut antavat maakunnalle ja kunnille paremman pohjan suunnittelulle. Hallitus edistää meren luonnonvaroihin perustuvan arvon luomista ja työpaikkojen lisäämistä sekä maatalouden ennustettavaa ja kestäväää kasvua. Hallitus asettaa etusijalle myös työn puhtaan meren puolesta ja vesiviljelyalan kannattavan kehittämisen. Maakunta- ja kuntasuunnittelu on tärkeää kalatalous- ja vesiviljelyteollisuuden pitkän aikavälin maantarpeen turvaamiseksi, samalla kun huomioidaan muut yhteiskunnalliset ja ympäristölliset edut.

Hallitus odottaa, että:

- Maakunnat ja kunnat varaavat riittävästi maa-alaa viljely- ja vesiviljelyalan toivottuun kasvuun päivitettyillä suunnitelmilla, joissa huomioidaan myös ympäristönäkökohdat ja muut yhteiskunnalliset edut. Suunnitelmiin sisältyy strategioita vesiviljelyn kehittämiseksi rannikon ulkopuolella
- Maakunnat ja kunnat tunnistavat ja ottavat suunnittelussa huomioon luonnon tärkeän monimuotoisuuden, ulkoilualueet, kokonaisvihreän rakenteen, kulttuurihistorialliset arvot, kulttuuriympäristön ja maiseman. Kokonaisvaikutukset otetaan huomioon
- Maakunnat ja kunnat painottavat suunnittelussaan ilmastoon sopeutumista ja yhteiskuntaturvaa ja esittävät työssään valtakunnallisten ilmastoennusteiden vaihtoehtot. Riski- ja haavoittuvuusanalyysijä käytetään pohjana suunnittelussa ja rakentamisessa

3.1 Kaavoituksen rajaaminen

Rannikkoaluesuunnitelma sisältää Gamvikin, Tanan, Båtsfjordin ja Berlevågin kunnan kuntien rajojen sisällä olevat merialueet, joita rajaa jakoviiva 1 meripeninkulman verran perusviivan ulkopuolella.

Kuva. 3.1 Yleiskuvaus suunnittelualueesta

Tämä tarkoittaa sitä, että suunnittelualue rajataan rantaviivassa sijaitsevan maan osalta Norjan kansallisen kartoituspalvelun NN2000- korkeusjärjestelmän mukaiseen nollakorkeuteen perustuvaan rantaviivaan (keskivedenkorkeus) ja meressä edellä mainittuihin kuntarajoihin.

Kaavoitusalueen viereisiä, yksityiskohtaisesti säänneltyjä alueita ei sisällytetä kaavaan (esim. venesatamat). Sääntelysuunnitelma koskee edelleen niitä rannikkoalueen osia, joita säännellään yksityiskohtaisesti.

3.2 Meren ja vesistöjen käyttö ja suojele

Merialueiden suunnittelun toteuttamiseen suunnitteluprosessin ja suunnitelmien sisällön kanssa sovelletaan sääntöjä ks. kaavoitus- ja rakennuslain (pbl) 11 §. § 11-7 nro. 6 "Merien ja vesistöjen käyttö ja suojele sekä niihin liittyvä rantavyöhyke". Alueen käyttötarkoitus voidaan jakaa osatarkoituksiin liikenne, ankkuri-, varasto- ja takila-alueet, vesiväylät, satama-alue ja venesatama, kalastus, vesiviljely, luontoalue ja ulkoalueet yksittäin tai yhdessä (yhdistetty käyttötarkoitus) erillisillä määräyksillä ja/tai ohjeilla. (katso kuva. 1.1).

	SOSI-kode	Eksisterende formål	Nytt formål
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone	(6000)		
Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone	6001		
Ferdse	6100		
Ankringsområde	6110		
Opplagsområde	6120		
Riggområde	6130		
Farled	6200		
Havneområde i sjø	6220		
Småbåthavn	6230		
Fiske	6300		
Akvakultur	6400		
Drikkevann	6500		
Naturområde	6600		
Friluftsområde	6700		
Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone	6800		

Kuva. 1.1.

Kaavoitus- ja rakennuslain 11-11 §:n 3:ssa momentissa viitataan siihen, että voidaan säätää, että maankäyttö määräytyy erikseen vedenpinnan, vesipylvään ja pohjan osalta. Kaavoitus- ja rakennuslain 11-11 §:n nojalla on annettu valtuutus, jonka nojalla on voitu antaa määräyksiä maankäyttötarkoitusta varten. Kaavoitus- ja rakennuslain 11-8 §:n mukaan harkinta-alueita voidaan perustaa eri tarkoituksia varten (varovaisuus, rajoitus, luonnonympäristön suojele, ulkoilun harkinta-alue, kulttuuriympäristön suojele jne).

Kunta- ja modernisointiministeriö julkaisi toukokuussa 2020 uuden [Merialueiden suunnitteluoppaan](#) , joka antaa pitkälti suuntaviivoja suunnitteluohjelmassa mainittujen töiden suunnitteluun.

3.3 Valtion kaavoitusohjeet

Lisäksi tässä yhteydessä asiaankuuluvat eduskuntatiedotukset keskeisine suuntaviivoineen, kansalliset linjaukset ja valtion kaavoitusohjeet ovat voimassa koko ajan.

Nämä ovat pääasiassa:

- Kansalliset odotukset alue- ja kuntasuunnittelulle
- Valtion suunnitteluohjeet ilmasto- ja energiasuunnitteluun ja ilmastoon sopeutumiseen
- Valtion kaavoitusohjeet merenrantavyöhykkeen eriytettyyn hoitoon
- Ohje T-1493 - "Vaikutusarvioinnit - kuntakaavan aluekohta".

3.3.1 YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Hallitus olettaa, että YK:n kestävyystavoitteiden tulee olla tärkein poliittinen keino, jolla vastata maailmanyhteisön kohtaamiin globaaleihin haasteisiin. Monia tavoitteita ei voida saavuttaa ilman paikallista panosta, ja siksi on tärkeää, että kestävän kehityksen tavoitteet ovat osa kuntien aluesuunnittelun perustaa. Rannikkoaluesuunnitteluprosessi soveltuu siksi hyvin ankkuroimaan työtä kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamiseksi paikallisyhteisössä.

Miksi kaavoitamme? Tavoite on luoda kestäviä toimia tulevaisuudessa. Meidän on myös arvioitava uusien toimenpiteiden vaikutuksia ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja yhteiskunnallisen vaikutuksen optimoimiseksi.

Miksi ekosysteemeihin kohdistuu vaikutuksia? Väestönkasvun ja maailmanlaajuisen vaurauden lisääntymisen myötä elintarvikkeiden kysynnän odotetaan olevan vuonna 2050 noin 60-70 prosenttia nykyistä suurempi. Maavarat ovat rajalliset ja paineen alla, ja nykyisin vain 6,5 prosenttia tulee merestä ja 33 prosenttia eläintuotannosta maalta. YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö (FAO) on selvillä siitä, että vesiviljelyn on lisättävä osuuttaan maailmanlaajuisesta proteiinintuotannosta, ei vähiten ilmastosyistä.

Mitä on kestävyys ja miten sitä voidaan mitata? Kestävyys on kehitystä, joka vastaa nykyhetken tarpeisiin vaarantamatta tulevien sukupolvien kykyä tyydyttää omat tarpeensa. Tämä on kestävyysden tunnetuin määritelmä, joka on peräisin Brundtlandin komission raportista "Yhteinen tulevaisuutemme" vuodelta 1987. Nykyään kestävyys nähdään kolmen toisiinsa liittyvän ulottuvuuden tuotteena: sosiaalinen, taloudellinen ja ympäristöllinen ulottuvuus (YK, 2015).

Kestävän kehityksen tavoitteet koostuvat 17 tavoitteesta ja 169 osatavoitteesta. Ne eivät ole oikeudellisesti sitovia, mutta ne antavat vahvoja normatiivisia suuntaviivoja eri maille, jotta ne voivat luoda kansallisesti mukautetut puitteet tavoitteiden seuraamiseksi.

Rannikkoaluesuunnitelmatyössä painopiste on kestävä kehityksen tavoitteessa 14. "Elämä meressä" Kestävän kehityksen tavoite 14 vaikuttaa pienimuotoiseen kalastukseen, elintarviketuotantoon, talouteen ja työllisyyteen, puhtaisiin meriin, biologiseen monimuotoisuuteen ja hiilen varastointiin.

3.4 Alueelliset suuntaviivat

Maakuntakaavat ja alueellietkaavat antavat alueelliset suuntaviivat suunnittelutyölle.

["Finnmarkin liiketoiminnan kehittämisstrategia 2023–2028"](#) -hankkeen osatavoitteena on varmistaa ja kehittää kestävä elintarviketuotantoa Finnmarkissa. Tässä yhteydessä on strategisesti tärkeää panostaa merielinkeinoin ja kehittää merielinkeinon tärkeää merkitystä läänin arvonluonnille, asutukselle ja työllistymiselle koko rannikolla sekä omavaraisuusasteen lisääminen. Toinen osatavoite on kehittää kestävä matkailua, jossa rannikkoalue on matkailun tarjonnan ja kehittämisen areena.

["Tromsin ja Finnmarkin aluesuunnittelustrategia 2021-2024"](#) -hanke korostaa, että on tärkeää vahvistaa panostusta meren aluesuunnitteluun ja että Tromssalla ja Finnmarkin läänillä on keskeinen rooli ohjaajana ja välittäjänä tarjoamalla hyviä digitaalisen vuorovaikutuksen ratkaisuja. Erityisenä tulevaisuuden haasteena ovat merisaamelaiskalastukseen ja kulttuuripohjiin liittyvät arvioinnit.

["Ulkoelämän, riistan ja sisävesikalojen aluesuunnitelma"](#) -hanke korostaa rannikkovyöhykkeen merkitystä ulkoilualueena, jossa uinti, kalastus ja veneily ovat keskeisiä aktiviteetteja. Suunnitelmassa korostetaan rannikko- ja rantavyöhykkeen kartoituksen tärkeyttä kuntien alue- ja rantavyöhykekaavoituksen yhteydessä.

3.5 Kunnalliset suunnitelmat ja päätökset

Voimassa olevat kunnalliset suunnitelmat ja päätökset, jotka vaikuttavat tai ovat merkityksellisiä meren maankäytön suunnittelun kannalta, on otettava huomioon. Tämä koskee pääasiassa asianomaisten kuntien voimassa olevaa kuntasuunnitelmaa (KPA), kaavoitussuunnitelmia, joihin sisältyy merialueen käyttötarkoituksia, ja mahdollisesti muita kunnan osayleiskaavoja (esim. elinkeinosuunnitelmia). Koska useilla osallistuvilla kunnilla on suhteellisen vanhat kuntasuunnitelmat, ei ole tarkoituksenmukaista jatkaa voimassa olevan suunnitelman tarkoituksia, vaan suunnitella pääasiassa alusta alkaen. Tanan kunta on kuitenkin hiljattain tarkistanut kuntakaavansa aluekaavan (KPA), ja olisi tarkoituksenmukaista käyttää tarkistettua suunnitelmaa lähtökohtana, vaikka sitä ei ole vielä hyväksytty.

3.6 Oikeusperusta

Kuntien tulee ottaa huomioon useita lakeja ja määräyksiä rantavyöhykkeen suunnittelussa.

Tärkeimmät ja sovellettavat lait ovat:

Kaavoitus- ja rakennuslaki

Pilaantumislaki ja vesilaki

Luonnon monimuotoisuuslaki

Vesiviljelylaki

Ulkoilmalaki

Kulttuuriperintölaki

Merivaroja koskeva laki

Laki lohesta ja sisävesikaloista

Satama- ja vesilaki

Valtameren energialaki

Turvallisuuslaki

Eläinsuojelulaki (Elintarviketurvallisuusvirasto)

Elintarvikelaki (Elintarviketurvallisuusvirasto)

Viitataan kiertokirjeeseen [H-6/18](#) "Lover og retningslinjer for planlegging og ressursutnytting i kystnære sjøområder" (Lait ja ohjeet suunnittelua ja luonnonvarojen käyttöä rannikkomerialueilla), jossa mainitaan oikeusperusta erityisesti tältä osin.

4. Organisaatio

Suunnittelutyö järjestetään kaavoitus- ja rakennuslain 9 §:n mukaisesti, joka koskee kuntien välistä kaavoitusyhteistyötä.

4.1 Hankkeen omistaja ja kuntien välinen suunnittelutoimikunta

Suunnittelutyö järjestetään projektina ja sitä johtaa kuntien välinen suunnittelutoimikunta, johon kuuluu 1 edustaja ja varajäsen kustakin kunnasta, ja hallitus määrittelee itse työnsä säännöt ja järjestää suunnittelutyön sopivaksi katsomallaan tavalla. Rakennus- ja kaavoituslaki § 9-2. Tässä tapauksessa kuntien väliselle suunnittelutoimikunnalle annetaan valtuutus käsitellä koko kaavoitusprosessi, paitsi että sen on toimitettava sekä kaavoitusohjelmaehdotuksen kuuleminen että lopullinen päätös kunnanvaltuustoihin. Lisäksi niiden on vaadittava kaavoitusehdotusten kuulemista ja julkista tarkastelua sekä lopullisen suunnitelman hyväksymistä kunnanvaltuustoissa. Asiasta on laadittava yhteinen esittely yksittäisille kunnille.

Kuntien välinen suunnittelutoimikunta vastaa kaavan tavoitteiden poliittisista suuntaviivoista, ja sen tulee antaa ja käsitellä yleiset lähtökohdat ja selvennykset suunnitteluprosessissa. Maakunta on vastuussa taloushallinnosta ja siitä, että hankkeella on tarvittavat resurssit hankkeen toteuttamiseen. Tässä yhteydessä odotetaan myös sitä, että kuntien välisen suunnittelukomitean yksittäiset edustajat varmistavat yhteydenpidon hankkeen ja oman kuntansa poliittisten elinten välillä.

Mikäli jokin viranomainen vastustaa suunnitelmaa kuulemisajan aikana, kuntien välisellä suunnittelutoimikunnalla on valtuudet neuvotella ratkaisusta, joilla pyritään pyytämään viranomaisia harkitsemaan kaavoitusehdotuksen muutoksia ja peruuttamaan vastalauseensa. Jos sopimukseen ei päästä, vastalause lähetetään asianomaiselle kunnalle, koska vain yksittäinen kunnanvaltuusto voi pyytää sovittelua valtionhallinnolta.

4.2 Projektin johtoryhmä

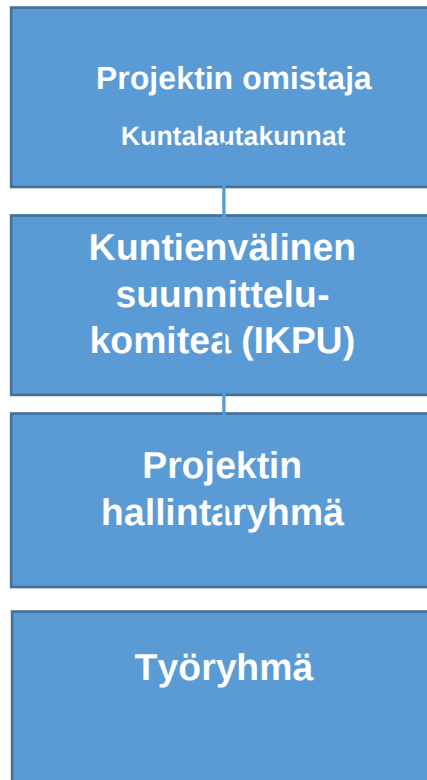
Projektijohtamisen ja suunnittelun konsultointi ulkoistetaan pääosin ulkopuoliselle yritykselle. Tromsin ja Finnmarkin lääninhallituksen tulee myös toimia projektipäällikkönä ja vastuussa taloushallinnosta ja että hankkeella on tarvittavat taloudelliset resurssit hankkeen toteuttamiseen. Myös läänin kunnan on panostettava henkilöstöresursseilla sujuvan ja hyvän prosessin varmistamiseksi. Projektipäällikkö vastaa hankkeesta operatiivisesta ja suunnittelusta, ja hän ohjaa yhteistyössä ohjaus- ja työryhmän kanssa prosessia ja valmistelee yhteisen rantavyöhykesuunnitelman.

Tämä tarkoittaa, että projektipäällikön tulee käydä jatkuvaa vuoropuhelua suunnittelutoimikunnan kanssa, johtaa työryhmää ja varmistaa suunnitteluun osallistuminen sekä viranomaisilta, eri sidosryhmiltä että niiltä, jotka voivat olla kiinnostuneita antamaan panoksensa suunnittelutyöhön. Hankepäällikkö vastaa suunnitteluasiakirjojen toimittamisesta, jotka koostuvat vaikutusarvioinnin ja ROS-analyysin sisältävästä suunnitelmakuvauksesta, yhteisistä kaavoitussäännöistä ja kuntakohtaisista kaavoituskartoista.

Hankkeen johtoryhmän tulee myös avustaa kuntia ilmoituksissa, tiedotteissa ja tapausten valmistelussa poliittiseen käsittelyyn sekä osallistua mahdollisiin sovittelutapaamisiin viranomaisten kanssa ja tarkistaa suunnittelumateriaali ennen suunnitelman hyväksymistä.

4.3 Työryhmä

Yksittäinen kunta on asettanut hallintoresursseja työryhmän käyttöön. Työryhmään osallistuvien tulee osallistua osallistumisprosessiin ja antaa työryhmän käyttöön asiaankuuluvat paikalliset (vakiintuneet) tiedot, ajankohtaiset kuntakaavoitukset ja päätökset sekä varmistaa asiakirjojen arkistointi ja asiakirjojen saattaminen yleisön nähtäville. Työryhmällä on myös käytännön vastuu paikallisten yleisötapaamisten järjestämisestä ja kuntien verkkosivujen päivittämisestä käynnissä olevasta suunnitteluprosessista.

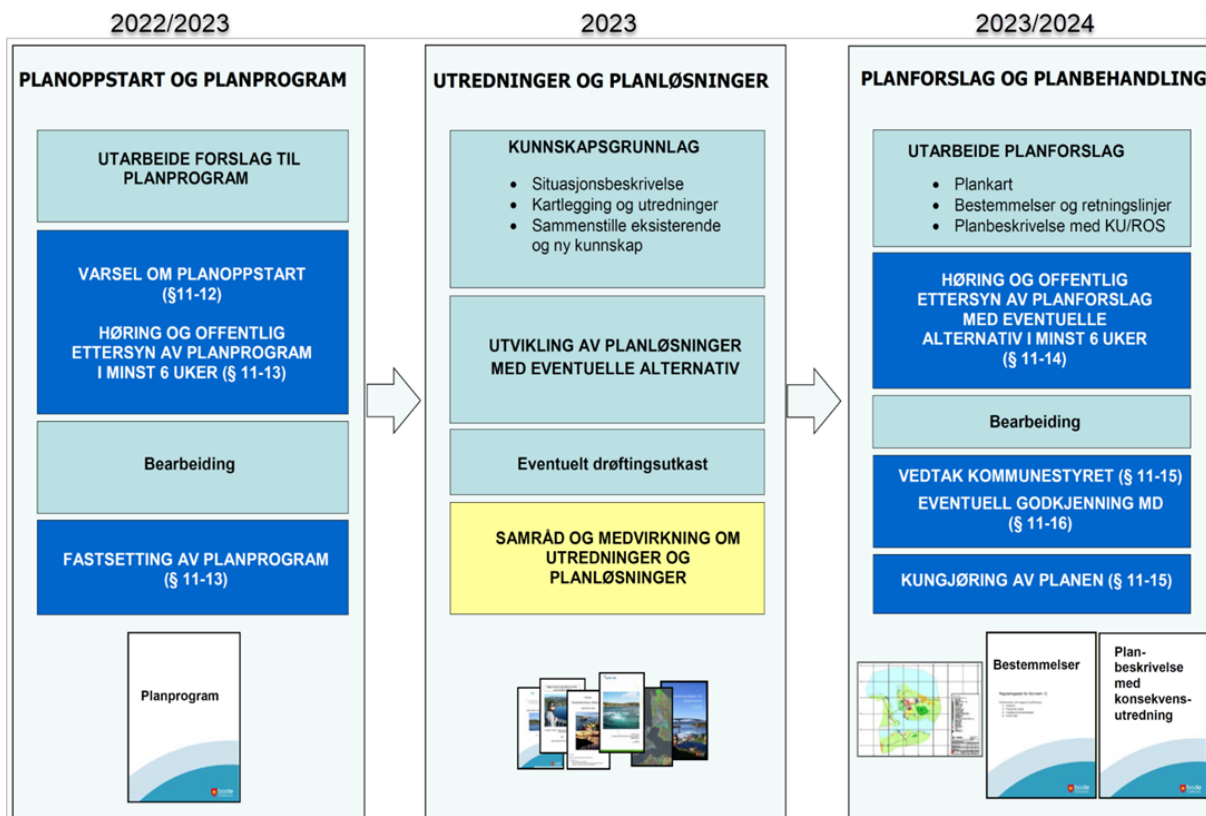

Kuva. 4.1 Organisaatio

5. Suunnitteluprosessi

5.1 Päävaiheet

Suunnitteluprosessi noudattaa pääosin kuntasuunnitelman alueosaa varten suositeltua suunnitteluprosessia (ks. alla olevaa kuvaa).

Nåin ollen työ sisältää pääasiassa työskentelyä sellaisten kaavoitusohjelmien parissa, joiden suunnitteluohjelmia koskevat säännökset annetaan kaavoitus- ja rakennuslain § 4-1:n mukaisesti. Suunnitelman kuvaus ja vaikutustenarviointi annetaan kaavoitus- ja rakennuslain § 4-2 mukaisesti, sosiaaliturva-, riski- ja haavoittuvuusanalyysi tarjotaan kaavoitus- ja rakennuslain § 4-3 mukaisesti, joten tämä suoritetaan tälle suunnitelmalle osana vaikutustenarviointia. Yhteenvedona voidaan todeta, että kaavoituskartta on laadittava voimassa olevien standardien mukaisesti karttojen ja kaavoitusmääräysten ja niihin liittyvien yhteisten suunnittelumääräysten, yhteisen kaavakuvauksen (sis. KU- ja ROS-analyysi).

5.2 Osallistuminen

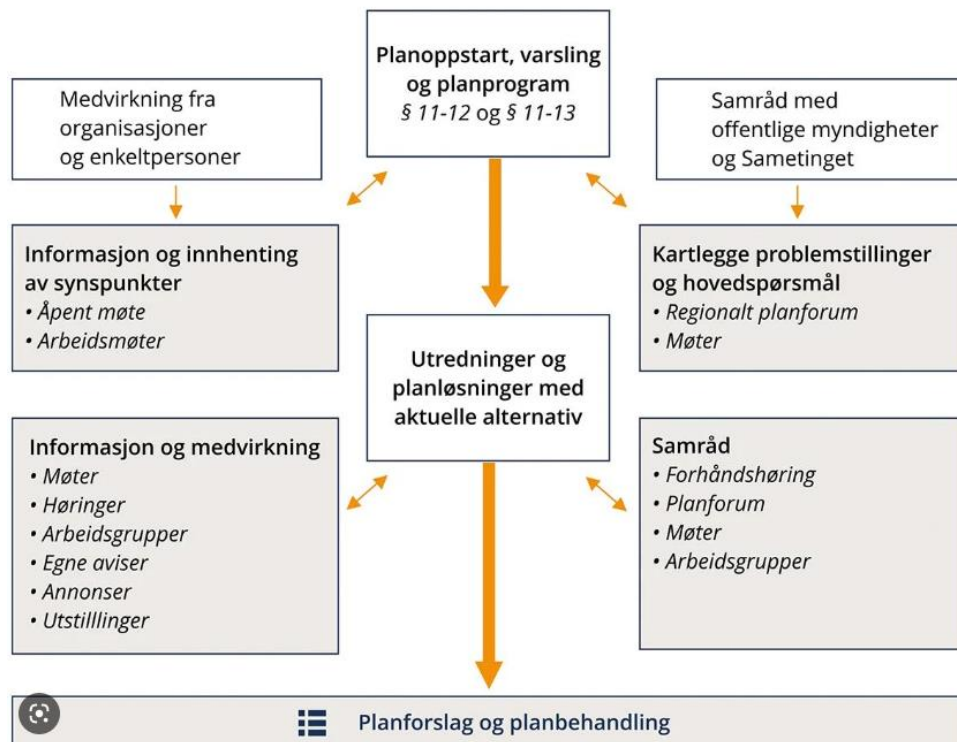
Osallistumiseen viitataan kaavoitus- ja rakennuslain kohdassa § 5-1. Meren aluekaavoitus ei koske ensisijaisesti maanomistajia, vaan käyttäjäryhmiä ja toimialaviranomaisia. Näihin kiinnitetään huomiota osallistumisprosessissa.

Hyvä osallistumisprosessi avoimuuden ja saavutettavuuden kautta on toivottavaa, jotta varmistetaan kaikkien sidosryhmien mahdollisuudet todelliseen ja aktiiviseen osallistumiseen suunnitelman parantamiseksi. Osallistuminen voi myös luoda ymmärrystä rannikkoalueen eri sidosryhmien keskuudessa ja auttaa lieventämään mahdollisia eturistiriitoja. Lisäksi osallistuminen voi lisätä ymmärrystä rannikkoaluetta käyttävien intresseistä sekä suunnitelman tarkoituksesta ja tärkeydestä.

Osallistumisstrategia laaditaan yrityksille ja käyttäjäryhmille, organisaatioille ja yksityishenkilöille alla olevan kuvan vasemmanpuoleisen sarakkeen mukaisesti.

Suunnittelun konsultointia koskevat määräykset on annettu kaavoitus- ja rakennuslaissa, § 3-2: "Kaikilla julkisilla toimielimillä on oikeus ja velvollisuus osallistua kaavoitukseen, kun se vaikuttaa heidän toimialaansa tai suunnitelmiinsa ja päätöksiinsä, ja niiden on annettava kaavoitusviranomaisille tietoa siitä, mikä voi vaikuttaa kaavoitukseen." Hallituksen erityisviranomaisen ja maakuntahallituksen kuuleminen on esitetty kuvion oikeanpuoleisessa sarakkeessa. 3.1.

Kiertokirjeessä [H-2/14](#) kaava- ja rakennuslain kaavoitusasioiden vastaväiteohjeista kuvataan, mitkä viranomaiset huolehtivat eri näkökohdista ja voivat siten esittää vastalauseita kaavoitusehdotukseen.

Kuva. 5.1 Osallistuminen - KPA

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että suunnittelun aloittamisesta ilmoitetaan samalla kun suunnitteluohjelma lähetetään kuulemiseen ja julkiseen tarkasteluun. Asiasta tiedotetaan asianomaisessa paikallislehdessä, ja kaikki asiaankuuluvat asiakirjat asetetaan saataville kuntien verkkosivujen kautta, julkaistaan kuntien julkisella kanavalla ja lähetetään suoraan alan viranomaisille ja asianomaisille sidosryhmille (ks. liite). Samaa menettelyä noudatetaan kaavaehdotuksen kuulemisessa ja julkisessa tarkastuksessa sekä lopullisen hyväksytyn suunnitelman julkistamisessa.

Kuntien työryhmään osallistuvat vastaavat järjestämisestä ja hyvän osallistumisen edistämisestä esittelyillä ja järjestelemällä kokousten käytännöllisen suorittamisen.

Kuntien väliselle suunnittelutoimikunnalle ja osallistuvien kuntien poliitikoille on tiedotettava meneillään olevasta suunnittelutyöstä poliittisille valiokunnille ja/tai kunnanvaltuustolle esittelyillä.

Osallistumisesta on laadittu erillinen suunnitelma (ks. liite 2)

5.3 Vaikutusten arviointi (Konsekvensutredning, KU)

Vaikutustenarvioinnin sisältö on mukautettava nykyiseen suunnitelmaan, ja sen on oltava olennainen tehtävien päätösten kannalta. KU:n on lähdettävä asiaankuuluvista ja saatavilla olevista tiedoista. KU:ssa otetaan huomioon vain ne suunnitelman osat, jotka luovat puitteet tulevalle kehitykselle ja jotka samalla sisältävät muutoksia nykyiseen suunnitelmaan. KU:n on myös otettava huomioon ympäristö- ja yhteiskuntavaikutukset. Tämä tarkoittaa, että suunnitelmassa tulee tehdä muutosten kokonaisvaikutusarviointi koko kaava-alueelle ja uusista yksittäisistä toimenpiteistä on tehtävä

vaikutusarvioinnit. (Käytännössä tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että vesiviljelyn vaikutus on arvioitava suunnittelutyössä).

Mitä tulee kokonaisvaikutusten arviointiin, se tehdään suunnittelutyön tarkoituksen mukaisesti ja siten niin yksityiskohtaisesti, että se on suhteessa kokonaiskaavaan johtavaan kaavoitustyöhön.

Mitä tulee vesiviljelyn vaikutusten arviointiin, vaatimukset ovat muodollisempia. Vaikutustenarviointia koskevat määräykset sekä sosiaaliturva-, riski- ja haavoittuvuusanalyysisäännökset on esitetty kaavoitus- ja rakennuslain §:ssä 4-2 ja §:ssä 4-3. Työ pohjautuu kunta- ja alueministeriön uuteen "Kaavoitussuunnitelman vaikutustenarviointiohjeeseen ja rakennuslakiin" ([«Veileder for konsekvensutredning for planer etter plan og bygningsloven»](#)) (2020).

Arviointivaatimuksen täyttämiseksi ehdotetaan, että jokaiseen uuteen käyttötarkoitukseen on liitettävä kuvaus kohteelle kartoitetuista olosuhteista, mahdolliset tarvearvioinnit sekä arvio toimenpiteen vaikutuksista ympäristöön ja yhteiskuntaan. Kuvauksissa ja arvioinneissa on käytettävä yhteistä mallia. Arvo- ja vaikutusarviointi tulee tehdä näkyväksi arvoa ja vaikutusta osoittavan järjestelmän mukaisesti. Lisäksi tulee tehdä kirjallinen arviointi, jos se on luontevaa. Lähtökohtana on, että tämän esityksen tulee yhdessä tekstiosan kanssa täyttää KU:n määräysten vaatimukset.

Vaikutustenarvioinnissa tulee tunnistaa ja kuvata tekijät, joihin voi vaikuttaa, sekä arvioida merkittäviä ympäristöön ja yhteiskuntaan kohdistuvia vaikutuksia. KU:sta on laadittava ei-tekniinen yhteenveto.

Uusien tarkoitusten vaikutukset on arvioitava ja niiden välinen suhde selvitettävä:

Luonto ja ympäristö:

- YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (KU:n yläpuolella)
- luonnon monimuotoisuus, vrt. Natural Diversity Act, jossa painotetaan meriajokasta, rakkolevämettä, korallia ja luonnonvaraisia anadromisia kaloja
- meren luonnonvarat (esim. simpukkahiekka)
- kansallisesti ja kansainvälisesti määritellyt ympäristötavoitteet
- kulttuurimonumentit ja kulttuuriympäristö
- ulkoilu ja virkistys, mukaan lukien matkailu
- veden laatu ja saastuminen, vrt. vesimääräykset
- nykyiset olosuhteet ja loisten ja infektioiden leviäminen (vaatii nykyisen mallin)

Yhteisösuhteet:

- kalastus
- vakiintunut vesiviljely
- meriväylät ja liikenne
- maisema, estetiikka ja melu vs. asumis- ja vapaa-ajan tilat
- kansanterveys, lapset ja nuoret
- työllisyys, väestökehitys ja kuntatalous
- elintarviketuotanto ja elintarvikeeturvallisuus
- kalojen terveys ja hyvinvointi
- ilmastonmuutoksen aiheuttamiin onnettomuusriskeihin varautuminen, mukaan lukien merenpinnan nousun, myrskytulvien, tulvien ja maanvyörymien riskit
- puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueet merellä

- aluekaavoituksessa tulee turvata saamelaiden intressit, poronhoito ja rannikkomerialueiden historiallinen käyttö vuonokalastukseen. (Kaava- ja rakennuslain § 3-1 momentin 1 momentin c alakohdasta seuraa, että saamelaiskulttuuria, elinkeinoelämää ja yhteisöllistä elämää on turvattava. Samoin saamelaislain 4-4 §:stä käy ilmi, että maakunnilla ja kunnilla on neuvotteluvollisuus)

Luettelo ei välttämättä ole tyhjentävä. Kaavoitusprosessissa selvitetään, mitä ehtoja ja seurauksia KU:n yhteydessä tutkitaan.

KU:n kuvauksen tulee sisältää positiiviset, negatiiviset, suorat, epäsuorat, tilapäiset ja oletettavasti pysyvät sekä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutukset. KU:n tulee sisältää kuvaus käytetyistä menetelmistä, tärkeät epävarmuustekijät ja luettelo käytetyistä lähteistä.

Suuremmissa toimenpiteissä kunnan on voitava pyytää tarvittavat asiakirjat, jotta kunta voi arvioida ja kuvata ehdotuksen/panoksen vaikutuksia. Hakijan oletetaan maksavan kunnan pyytämien asiakirjojen hankinnan. Tietojen riittävyyden varmistamiseksi syöttöä varten laaditaan erillinen malli, joka on saatavilla kuntien nettisivujen kautta käynnistysilmoituksen yhteydessä.

5.4 Riski- ja haavoittuvuusanalyysi (ROS)

Koko suunnittelualueen yleisestä riskistä ja haavoittuvuudesta tehdään kokonaisarviointi. Tämä suoritetaan laadullisesti ja tulos toistetaan kuvaavassa muodossa. Tämä on hyödyllistä yksittäisten tutkimusten kannalta, koska se antaa viitteen suunnittelualueen kokonaiskantokyvystä, erityisesti mitä tulee vesiviljelyn lisäämiseen.

ROS-analyysi tehdään myös jokaiselle yksittäiselle toimenpiteelle, jonka vaikutuksia arvioidaan. Tämä toistetaan matriisimuodossa (todennäköisyys ja seuraus) yhdessä KU:n yhteenvedon kanssa. Yksittäisten toimenpiteiden ROS sisältää pääasiallisesti:

Maanvyörymät ja tulvat:

- Maanvyörymille ja tulville altistuvien merialueiden kartoitus. NGU:lla ja NVE:llä on saatavilla tietoja maanvyörymäalttiista alueista, ja heitä rohkaistaan keskustelemaan siitä, mitä ohjeita tulisi antaa erilaisten maa-alueiden jakamiseen.

Ilmasto, sää ja tuuli:

- Merenpinnan arvioidaan nousevan alueella 70 cm vuoteen 2090 asti. Samaan aikaan maapinnan kohoaminen on 16-34 cm.
- Missä määrin hanke on alttiina säälle ja tuulelle

Liiketoiminnan riski:

- Arvioi liikenteen taso (törmäykset), akuutin saastumisen riski ja yleinen valmius

Myös mahdolliset venesatamiin, täyttöalueisiin ja kaatopaikkoihin liittyvät toimenpiteet sekä muut merkittävät kehityssuunnat analysoidaan riskin ja haavoittuvuuden kannalta. Kaikki lieventävät toimenpiteet sisällytetään mieluiten harkinta- ja/tai määrittelyalueiksi

5.5 Edistyminen

Tehtävät	2023	2024				2025			
Kaavoitussuunnitelman aloitus ja kaavoitussuunnitelma: Valmistele ehdotuksia ohjelmien/esittelyjen suunnitteluun	Marraskuussa								
Kokous aluesuunnittelufoorumissa ja tiedotus hankkeesta julkisissa kokouksissa.	Lokakuussa								
Ilmoitus kaavoitustyön aloittamisesta ja suunnitteluohjelman kuuleminen Kutsu kuulemiseen Kuulemispalautteen käsittely		Tammikuun puolivälissä							
Kaavoitusohjelman lopullinen määrittely			Huhtikuun puolivälissä						
Kuuleminen ja osallistuminen: Olemassa olevien tietojen kokoaminen (alan viranomaiset) Analysoitavan alueen tietojen vastaanottaminen Uudet tapaamiset merellä toimivien eturyhmien kanssa			1. huhtikuuta	1. syyskuuta					
Suunnitteluvaihe: - Kartoitus - Kaavoituksen tietojen ja saadun palautteen koonti - Seurausten arviointi - Eturistiriitojen analysointi, tutkimus ja priorisointi									
Kaavaehdotus: - Suunnitelman kuvaus KU/ROS mukaan luettuna - Suunnittelusäännökse					Kaavoitusehdotus on valmis neuvonantajalta joulukuun puolivälissä.				

t ja ohjeet - Kaavakartan laatiminen									
Kaavaehdotusten esittely Kaavaehdotusten kuulemiskierros ja julkinen tarkastus						Julkinen tarkastus helmikuun alussa			
Kaavan käsittely: - Kaavakomiteoiden ja poliitikkojen osallistuminen -Mahdollinen sovittelu							Valmis viim. ennen viimeisen toukokuuta 2025		
-Yksittäisten kuntien valtuustojen päätökset ja kaavan julkistaminen								Päätös ennen heinäkuun loppua	

6. Painopistealueet ja tietopohja

Kaavoitusalueeseen kuuluu useita erilaisia käyttäjiä ja intressejä, jotka on otettava huomioon suunnitteluprosessissa. Kaikki intressit on kartoitettava, jotta vaikutusten arvioinnille ja muille analyyseille ja arvioinneille saadaan hyvä perusta. Eri intressit esitetään teemakarttoina paikkatietojärjestelmän (GIS) avulla. Kaavoituskartan laatimisen perustana olevat tiedot pyritään saamaan mahdollisimman laadukkaiksi. Laadunvarmistus tehdään mieluiten yhdessä tietojen omistajan kanssa, ja rekisteröinnit perustuvat sidosryhmiltä kerättyihin tietoihin. Jos merialueen peruskarttoja on saatavilla, niitä käytetään suunnittelussa, vaikutusten arvioinnissa ja hyväksyttyjen toimenpiteiden arvioinnissa (ks. kappale 4.2).

6.1 Tietopohja

Kaava- ja rakennuslain §3.1 (katso johdanto) mukaisesti kaikkien analyysien, arvioiden ja päätösten tulee perustua tunnettuun tietoon. Suunnitteluprosessissa selviää, onko hankkeeseen toivottavaa lisätä uutta tietoa uuden kartoituksen, ulkopuolisten toimijoiden panoksen tai uusien tutkimusten muodossa. Tämä tarkoittaa, että kunnat eivät tee erityisiä fyysisiä tutkimuksia vesiviljelypaikkojen arvioimiseksi mm. ympäristöselvitysten muodossa (MOM A/B ja C). Tämä on jokaisen aloitteen omistajan tehtävä hyväksymishakemuksen yhteydessä.

Tämän vuoksi työn perusta perustuu pääasiassa "Julkisesta karttapohjasta" («[Det offentlige kartgrunnlaget](#)» (DOK) ja muista tässä yhteydessä olevista lähteistä saatuihin tietoihin. Taulukko 4.1 sisältää yleiskatsauksen tärkeimmistä aiheista ja tietolähteistä.

Teema	Lähde	Tietojen omistaja/lähde
Luonto ja ympäristöresurssit	Suojelualueet /Ramsar-alueet - Vesidirektiivi - Meren luontotyyppit (Luontotyyppikäsikirja 13) ja koralliriutat Kansallisen edun mukaiset lajit Kutu- ja kasvatusalueet Lohirekisteri - Merilohen kalastus	Ympäristövirasto Vesiverkosto Ympäristövirasto./HI Ympäristövirasto Kalastusvirasto Ympäristövirasto

Kulttuurimonumentit	• Kulttuurimonumentit ja SEFRAK • Veden alaiset kulttuurimuistot • Saamelaiden kulttuurimonumentit	Kulttuuriperintövirasto Norjan arktinen yksikkö. Saamelaiskäräjät / Kuuleminen
Kalastus	• Rannikkokalastustiedot	Kalastusvirasto
Vesiviljely	• Vesiviljelyalueet	Kalastusvirasto
Matkailuelämä	• Osallistu suunnitteluprosessiin	Matkailu ja kuntahallinto
Kalojen terveys	• - Kalojen terveys BarentsWatch	Norjan elintarviketurvallisuusviranomainen
Ulkoilmaelämä	• Rekisteröidyt ulkoalueet (Ympäristövirasto) • Valtion suojelualueet (Ympäristövirasto) • Muut projekteihin liittyvät panokset ulkoiluorganisaatioilta jne	Ympäristövirasto Ympäristövirasto Muut
Liikenne ja navigointi	• Ohjaus- ja navigointilaitteistot	Rannikkovirasto
Maisema	• Valitut (merenranta) kulttuurimaisemat	Ympäristövirasto
Poronhoito	• Uima-allas	Maatalousvirasto
(Vapaa-aika) rakennukset Melu ja valosaaste	• Osallistu suunnitteluprosessiin	Kunnanhallitus
Syvyys ja meren pohjan olosuhteet	• Merenkulun peruskartta • Syvyystiedot	NGU Kartoitusvirasto
Puolustus	• Ammunta- ja harjoitusalueet meressä	Puolustusvoimien rakennusosasto
Valmius ja riski	• Ilmastomuutokset • Sää ja tuuli • Maanvyörymän vaara • Onnettomuudet ja törmäykset (Navigointi ja AIS) • Vaarallisten aineiden kuljetus (laivajohtaja ja AIS) • Merenpinnan nousu	Ilmatieteenlaitos NVE Rannikkovirasto Rannikkovirasto

Taulukko 6.1

6.2 Merenkulun peruskartta

Pohjoisen kuntien alueilla on MAREANO-ohjelman kautta merellisiä peruskarttoja. Näitä peruskarttoja käytetään yhdessä nykyisten kuntasuunnitelmien, Norjan kartoitusviranomaisen merikarttojen, Norjan rannikkohallinnon väyläalueiden, pää- ja sivuväyliä, olemassa olevien ankkuripaikkojen ja kalasatamien, kalastushallinnon kutu- ja kalastusalueiden ja erilaisten pyydysten, heitto- ja rantautumispaikkojen, vesiviljelylaitosten ja kiinnitysalueiden, Norjan ympäristöviraston suojelualueiden, hyväksytyjen ojien, jo kartoitettujen luontotyyppien, kulttuuriperintöön kuuluvien kohteiden, jotka ovat peräisin kulttuuriperintöviranomaiselta (Askeladden), ja merentutkimusinstituutin muun aineiston sekä sen omien teemakarttojen kanssa. Tällä kaavoitusalueella merialueen peruskartat eivät ole yhtä merkityksellisiä rannikkoalueiden kaavoituksen kannalta, koska ne sijaitsevat pääasiassa perusviivan (kuntarajan) ulkopuolella.

Kartassa (kuva 6.1) esitetään yksityiskohtaisesti merenpohjan sedimenttien raekoko ja niiden jakautuminen merenpohjaan. Kartta toimii lähtökohtana johdetuille teemakartoille, jotka koskevat muun muassa kaivu-, ankkurointi- ja ruoppausalueita.

Kuva. 6.1: Yleiskatsaus pohjasedimentteihin (raekoko) ja vesiviljelyalueisiin (vihreä piste)

7. Arviointiin ja päätöksentekoon liittyvä teema

7.1 Biologinen monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuslaki perustuu oletukseen, että kaikkea luontoa on hoidettava nykytiedon pohjalta. Merialueiden ekosysteemipohjainen ja kokonaisvaltainen hoito edellyttää saatavilla olevan tiedon keräämistä ja jatkuvaa tutkimusta, johon kuuluu esimerkiksi meripohjakartat, vihreä laser, meriympäristötyypit ja meriympäristötyyppikartoitukset. Suunnittelualueen syvyydestä ja meren biologisesta monimuotoisuudesta on hyvin vähän tietoa.

Suunnittelualue sisältää seuraavat luonnon monimuotoisuuden teemat, jotka tulee ottaa huomioon maanjaossa:

- Suojelualueet
- Valitut kulttuurimaisemat

- Valitut luontotyytit
- Meren elinympäristöt
- Punaisen listan lajit

Meillä on hyvät tiedot suojelualueista. Lisäksi suunnittelualueella on kansallisia lohivuonoja (NLF), jotka on otettava huomioon, ja näin ollen tärkeitä anadromisten kalalajien vaellusreittejä. Tietyillä alueilla ja teemoissa voi olla merkityksellistä päivittää tai täydentää paikallista biologista tietämystä hankkeen rahoituskehityksen puitteissa.

Mahdolliset arviointitarpeet:

- Mitä vaikutuksia tulevilla ehdotetuilla toimenpiteillä tai käyttötavoilla on maisemiin, ekosysteemeihin, elinympäristöihin ja lajeihin?
- Mikä on kaavoitussuunnitelman konkreettisten alue-ehdotusten kokonaisvaikutus?
- Taudin leviämisen vaikutukset luonnonvaraisiin lohi- ja taimenkantoihin kaavoitusalueen viljelytoiminnan seurauksena

Selvitysten puute voi johtaa kaavoitusalueen luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen.

7.2 Kalastus

Kaavoitusalue sisältää tärkeitä kutualueita ja tärkeitä kalastusalueita. Lisäksi kaavoitusalueella harjoitetaan jonkin verran virkistys- ja matkailukalastusta. Kalastusvirasto tarjoaa pääsyn rannikkokalastustietoihin sekä yleiskatsauksen valu- ja sulkupaikoista. Tietoja päivitetään jatkuvasti ja ne ovat saatavilla kalastusviraston Yggdrasil-karttapalvelusta. Rannikkokalastustietojen laatu suunnittelualueilla tulee varmistaa yhteistyössä kalastusviraston ja paikallisten kalastajayhdistysten kanssa.

Mahdolliset arviointitarpeet:

- Eturistiriitatilanteessa - arvioi erilaisia kalastusintressejä muihin intresseihin verrattuna
- Arvioi kalastuksen ja vesiviljelyn mahdollista rinnakkaiselo

Tutkinnan puutteen seurauksena voi olla tärkeiden kalastusresurssien menetys.

7.3 Vesiviljely

Suunnittelualueella on useita vesiviljelykohteita. Yleiskatsauksen paikkakunnista, mukaan lukien kiinnityspaikat ja lupataso, saa kalastusvirastolta.

Kalastusvirasto on päivittänyt vesiviljelyn tiedot, mutta kokemusten perusteella on tarpeen rekisteröidä tilavampia kiinnitysalueita ja varautua niihin. Vesiviljelyn perustamista maisemansuojelualueille voi hakea. Silloin hallintoviranomainen on maaherra (fylkesman), ei kunnat.

Mahdolliset arviointitarpeet:

- Olemassa olevan tiedon perusteella on kartoitettava kestäväälle vesiviljelylle mahdollisesti sopivat alueet
- On selvittävä, pitäisikö yksittäisillä alueilla säätää rajoituksia sille, mitä lajeja voidaan kasvattaa
- On selvittävä elinkeinoelämän nykyisten ja uusien maa-alueiden tarpeet - sekä ja arvioitava tätä suhteessa muihin intresseihin

- On hankittava ja koordinoitava tiedot vesiviljelyn vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen ja infektioiden

Puuttuvien tutkimusten seuraukset voivat johtaa vähemmän kestävään vesiviljelyalaan, jos sopivimpia alueita ei ole käytettävissä perustamishakemuksen tekemiseksi. Lisäksi vesiviljelyteollisuuden perustamisen sallimisen seuraukset voivat heikentää luonnon monimuotoisuutta, ulkoilmaelämää ja aiheuttaa tarpeettoman suuria kielteisiä ympäristövaikutuksia sekä muodostaa esteen kalastusalueelle.

7.4 Kulttuurimonumentit ja ympäristö

Suunnittelualueella on rekisteröity kansallisesti kiinnostavia kulttuurihistoriallisia maisemia (KULA), joihin meritoiminta voi vaikuttaa. Alueella uskotaan myös olevan useita meriarkeologisia löytöjä, kuten laivanhylkyjä ja lentokoneita toisen maailmansodan ajalta. Niitä ei tule esittää kaavoituskartassa, vaan ne tulee tiedostaa ja ottaa huomioon käsittelyssä, koska kulttuuriperintölaki on käsittelyn perusta.

Mahdolliset arviointitarpeet:

On selvittävä nykyisen tiedon perusteella, voivatko ehdotetut maankäytöt vaikuttaa kulttuuriympäristöön ja missä määrin

On selvittävä hallintoviranomaisen kanssa, mitä tulee ottaa huomioon ja mitkä ohjeet ovat merkityksellisiä

Kulttuurimonumentteja ja meren kulttuuriympäristöä koskevan selvityksen puutteen seurauksena muihin tarkoituksiin varatut alueet voivat joutua ristiriitaan tärkeiden kulttuurimuistomerkkien ja -maisemien kanssa.

7.5 Saastuminen

Tietoja on Norjan ympäristövirastolta (entinen Klif), mutta oletetaan, että niitä on täydennettävä osoitteesta www.vann-nett.no saatavilla tiedoilla. Alueet, joilla on saastuneita sedimenttejä teollisuuden ja kunnallisten viemärien yhteydessä, on kartoitettava. On myös selvittävä, onko kaavoitusalueelle suunnitteilla uusia loppusijoitusalueita, koska sillä voi olla vaikutuksia vesiympäristöön ja erityisvaikutusten arviointiin.

Mahdolliset arviointitarpeet:

- Ka Saastumisen vuoksi toimintaa (elintarviketuotantoa, kalastusta jne.) rajoittavat alueet on kartoitettava ja arvioitava.

Tutkinnan puutteen seurauksena saastuneita alueita voidaan ottaa käyttöön ilman, että kielteisistä seurauksista tiedetään riittävästi, erityisesti vesiviljelyn osalta.

7.6 Liikenne ja infrastruktuuri

Meri on pääosin yleisesti avointa liikennealuetta. Yleistä liikennettä mahdollisesti haittaavat asennukset tai muut toimenpiteet eivät kuitenkaan ole sallittuja. Norjan rannikkohallinto on päävastuussa vesistöistä ja liikennelakenteesta. Merikuljetuksiin liittyvät tiedot löytyvät Rantahallinnon karttapalvelusta - Kystinfosta. Mitä tulee ankkurointialueisiin ja vastaaviin, Norjan rannikkohallinto on kartoittanut ensisijaiset ankkurointialueet. Lisäksi siellä on joukkoliikenteen kannalta tärkeitä ankkurointipaikkoja.

Mahdolliset arviointitarpeet:

- On arvioitava liikennealue muuhun maankäyttöön verrattuna
- On selvittävä Rantahallinnon kanssa, mitkä ankkurointialueet kaavoitusalueella on suojeltava

- On selvittettävä, mitä seikkoja olisi otettava huomioon nykyisten satama- ja laituritilojen sekä mahdollisten hätäsatamien suhteen?

Jos Norjan rannikkohallinnon kanssa ei tehdä tutkimusta ja selvitystä, vesiviljelyyn varatut alueet voivat joutua ristiriitaan Norjan rannikkohallinnon intressien kanssa haettujen alueiden myöhemmässä käsittelyssä.

7.7 Ulkoilu ja matkustelu

Pääsy laadukkaille ulkoalueille on tärkeää elämänlaadun, kansanterveyden ja liiketoiminnan kehittämisen kannalta. Suunnittelualueella on monia kauniita luontoalueita, joita käytetään paikallisesti ulkoiluun ja matkailuun kansallisesti ja kansainvälisesti.

Suunnittelualueella on pieniä ja suuria merimatkailua harjoittavia toimijoita, jotka perustavat toimintansa matkailukalastukseen ja merialueisiin liittyviin elämyksiin. Suunnittelutyöllä varmistetaan ulkoilualueet nykyisille ja tuleville käyttäjille. Valtion suojelamat merenranta-ulkoualueet on kartoitettu ja saatavilla Norjan ympäristökeskuksen luontotietokannasta. Joissakin kunnissa on tehty uima-alueiden paikalliskartoituksia, jotka sisältyvät suunnittelutyöhön. Asianomaisia viranomaisia ja etujärjestöjä rohkaistaan määrittelemään, mitkä ominaisuudet ovat tärkeitä meren ulkoilualueilla.

Erillisiä analyysejä väestön terveydestä, lasten ja nuorten kasvuoloista tai yleismuotoilusta ei suunnittelutyössä tehdä, koska sillä ei näytä olevan suunnitelman kannalta merkitystä.

Mahdolliset arviointitarpeet:

- Jotta maankäytöstä voitaisiin tehdä kokonaisvaltainen arviointi, tarvitaan koko kaavoitusalueen tärkeimpien ja eniten käytettyjen merenläheisten ulkoalueiden rekisteröinti.
- Virkistyskalastukselle ja turistikalastukselle ja muulle matkailulle tärkeät alueet (esim. suositut melontapaikat, erilliset vesiskootterialueet jne.), jotka on turvattava paikkakaavassa, on kartoitettava.

Tutkimnan puutteella voi mahdollisesti olla kielteisiä vaikutuksia terveyteen ja elinoloihin ja kielteisiä taloudellisia seurauksia matkailualalle, jos se vaikuttaa sen pääalueisiin.

8. Kuulemisvastaukset kaavoitusohjelmaan ja kaavaehdotuksiin

Kaikki palaute on toimitettava kirjallisesti. Kukin voi vapaasti muotoilla oman palautteensa kaavoitusohjelmasta. Itse kaavoituksen (alueelliselle) kuulemiselle on laadittu erillinen lomake (katso liite 3)

Kaavoitusohjelma, kaikki muut tiedot ja lomakkeet ovat ladattavissa kuntien verkkosivuilla. Täytetyt lomakkeet liitteineen lähetetään mieluiten sähköpostitse. Vastaanottajan tulee olla postmottak@tana.kommune.no

Ne voi vaihtoehtoisesti postittaa osoitteeseen: Tanan kunta, Rådhusvegen 24, 9845 Tana.

Määräaika kaavoitusohjelman osalta on **01.03.24**, ja määräaika kaavan osalta on **31.05.24**

Hanketta koskevat kysymykset voi osoittaa projektipäällikkö Jan-Christer Torvikille, jc@arcon.no, matkapuhelin 95922470.